

PÉCSI FIGYELŐ.

Előfizetési díj:

Postán vagy Pécsset házhoz küldve: egész évre 5 ft., fél-évre 2 ft. 50 kr., negyed évre 1 ft. 25 kr. egyes szám 10 kr. Megjelenik minden szombaton. Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvkeres. (Széchenyi tér).

Szerkesztői iroda:

Ferenzielek utcája 22.sz. I. emelet. Kéziratok vissza nem küldetnek

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városi épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, és Feszti Károly úr könyvkötő iktetésében, Király utca (nemzeti kaszinó épület), valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Hirdetések ára:

Egy öt-hasasos petit sor egyszeri megjelenéséért 8 krt többszöri megjelenésnél árleengedés adatik. Minden hirdetés után 30 kr. bélyeg díj fizetendő. A nyitól tér 1 petit sora 10 kr. A hirdetési díj előre fizetendő.

Kiadó hivatal:

Taizs Mihály nyomdájában Majláth-tér 2. szám alatt.

A közigazgatási tisztviselők kinevezése.

A félhivatalos kormányajtó kiadta a jelszót: el kell törölni a törvényhatósági tisztviselők választását, ki kell őket nevezetni a kormány által, mert csak úgy emelhetjük ki a közigazgatást ázsiai állapotából, csak így lesz annak tekintélye sat.

Egy szóval sem emlékeznek meg arra, hogy az első bírósági törvénykezés mily mélyre súlydát a bírák és tisztviselők kinevezése óta!

Behunyják szemüket, hogy ne lássák azt, a mit látni nem akarnak, de mit is érthet egy megrendelésre czikkfaragó firkancz ahoz, valjon a törvénykezés állapota javult-e, vagy megromlott-e a kinevezés óta, hogy tudná megítélni azt, hogy a közigazgatásnak mik a hiányai jelenben, midőn e részben éppen semmi tapasztalása nincsen és ha van is, ez egyedül a főváros specialis körére terjed, pedig a főváros csak nagyon kis része az országnak!

Az ügyvédi kar azon hivatott testület, mely legilletékesebben bírálhatja meg mindennapi tapasztalásainál fogva e kérdést, az ügyvédi kar pedig hangosan elítélte már a kinevezési rendszert, de elítélte a közigazgatás törvényhatósági részénél még fenálló szinleges választási rendszert is.

Mert csak az együgyű nem látja be, hogy a törvényhatóságok szabad választása csak a főispán önkénye által jeleltre szorítottán, pusztá komédiává, a választókra nézve lealázó komédiává tétetett.

Ha egy a főispánnak nem tetsző jeleltnek kilátása van a megválasztásra, a főispán egyszerűen nem kandidálja és a jelelt helyére a kész szolgáltekből egy pár strohmant állít be, tessék azután választani.

Rosszabb tehát a jelen választás a kormányi kinevezésnél, mert amannál a főispán kreaturát minden esetre beállítja a legjobb hivatalokba, holott a kormány kinevezésnél ez még is feltétlenül és mindig nem fogna sikerülni.

A két izbeni törvényhatósági választások be is bizonyították ezt és megmutatták, hogy az érdemesek és hivatottaknak mellőzésével, mily sok selejtes és bélyegzett hírű elemek kaptak fel az ugorkafára.

A kormánynak ez jó viz volt malmára, a szabad választás lényeges feltételeinek elvonásával korrumpálta a választási rendszert, nevettség, utálat tárgyává tette, megromtotta készakarva a közigazgatás orgánusmusát, hogy azután, midőn a kellő percz elérkezett, felhasználja azt ürügyül a kormányi kinevezési rendszer előnyére.

A kellő percz azonban még nem érkezett meg.

A törvényhatósági tisztviselőknek egy csomóvani kinevezése oly hatalmat ad a kormány kezébe a megromlott, pazarlása és önbűneiből proletrára lett ugynevezett, — de valóban csak annak külmezését viselő intelligenciával szemben, hogy azt tartalékban kell hagynia azon perczig, midőn már kifogyva minden koncz és biztatásból pártját csak is ez utolsó trompf kijátszásával tartathatja még együtt.

Nehogy azonban a kormányi és főispáni kegyből kortes érdemkért hivatalokba kapaszkodottnak addig is eszükbe jusson átcsapni a habarékok vagy „párton kivüliek“ táborába, — hogy tovább is engedelmes és feltétlen szolgálatra kész eszközök maradjanak, kiadatta bérencz trombitásai által a figyelmeztető hangot jelezvén, hogy Damokles kardja hajszálán függ minden törvényhatósági tisztviselő feje felett, mert nem lehet tudni, mikor, mely perczben következik be az utolsó ítélet napja, — midőn sokan lesznek a hivatottak, de kevesen a választottak, illetőleg kinevezettek.

A megyék a mostani tisztviselői kar mellett és ily kinevezési kilátással sokkal engedelmesebb eszközök lesznek, mintsem ha a kinevezés tette már megtörtént, mert mégis csak könnyebb egy nem feltétlen engedelmes tisztviselőt a kinevezésnél egészen mellőzni, mintsem a már kinevezettet minden törvényes ok nélkül elmozdítani.

A törvényhatóságoknak virilis papirlemezekkel beborított romjai és az ugynevezett tisztviselők választási joga tehát egy időre még nincsenek veszélyeztetve, és fenállásuk attól függ, valjonn Tisza mameluk serege nem apad-e meg annyira a képviselőházban, hogy elérkezettnek látja az időt, midőn kijátsza utolsó adutját.

Most hallgatnak e felől a félhi-

vatalosok, elment a kedvük ostromolni tovább is a választási rendszert, mert belátták, hogy még e fegyver a kormány kezében van és fenyegethet száz és ezer ágyu torlának koncentrált tűzével, sokkal nagyobb hatásu maga a fenyegetés, mint a general decharge után az egyes fegyver puffogatás, az általános kinevezések előtt a hivatal vadászok egész serege meghunyászkodó szolgál, — de a kinevezés után a kinevezettek is már nagyobb biztosságban érzik magukat, — a ki nem nevezettek és mellőzöttek ár-mádiája pedig nyiltan elkezd habarodni és mint ellenzéki a legkétségbeesettebb fegyverekkel fog küzdeni a kormány ellen, mert a dolog nélküli megélhetésért fog küzdeni, mert ezen sereg nem tartozik a haza függetlenségének szent eszméjéért ünzetlen küzdő egyetlen hazafiúi párthoz.

A Tisza és melléktölöltnak szabályozása tárgyában felhívott külföldi szakértők bejárata a felső Tiszát, azután hajón az egész Tiszamentét, a melléktölöltnak bejáratait megvizsgálták, Szegedet és környékét szemle alá vették, azután a Dunán le a Vaskapu szoroson át Orsováig mentek, honnan vasuton visszatértek Budapestre. Ott megvizsgálják még a szabályozás alatti budapesti Dunarészt és ismét visszatérnek a Tiszára, behatóbban tanulmányozandók különösen a Körösök és a Maros beomlását. — A szabályozás iránti véleményüket csak ezután fogják előterjeszteni. — Egy francia társulat Szeged újajépítésére kölesönt kiállt fel mult heten igen kedvező feltételek alatt. — Szeged városának eddig még alig fele száraz, a többi viz borítja, a szivattyuzás munkája nagyon kevés eredményt, a száraz városrészekben megesezt kárt már megbecülték, de a segély kiosztását addig, míg az egész kárbecslés befejezve nincsen, meg sem kezdhetik. — A mult heten a kormánytól befolyt segélyösszeg 2,353.309 ft 35 kr. volt.

A Várady-Zichy botrányok ismét emlekeztetbe juttatták a keleti vasuti botrányt, melynek tényezői 22 milliót lopnak a részvényesek zsebéből és melynek elcsinítása sok millióba kerül azonfelül az országának. Tudvalólag Tisza, midőn legutóbb eziránt interpelláltott, azzal melegegette a buza-vonát, hogy a hirhert szédülő Waring testvérek, a főbűntösök, az angol törvények szerint nem üldözhetőek. — Nem lehet valami szégyenletesebb ez indokolásnál, mert azt, hogy Waring testvérek úgy intézték dolgaikat, hogy nem csak angol, de magyar törvény szerint sem üldözhetőek, azt már rég tudnia kellett, — nem is ezek ellen fordul a magyar közvélemény, hanem azok ellen, kik hivatalos és felvállalt más közelességük segítségével, szándékos és bűnös elnézésük és mulasztásukkal, sőt egyenesen saját tényeik-

Mi többé nem vagyunk térj és feleség! — s elrohant, hogy soha többé vissza ne térjen.

Mit csináljon a szegény ex-hercegnő ily fatális helyzetben. Tudta hogy egyetlen férje igazat mondott s hogy a képzelt kapesok szét vannak törve. Felment Vilmos királyhoz s lábaihoz vetvén magát előadott mindent s kérve könyörgött, hogy a felség parancsolja vissza a megurott férjét. A király a házasságot azonnal semmisnek nyilvánította, hanem a herceg sok czime közül egyet elvett s a gyermekekre ruházta s azonkívül kötelezte ő hercegségét, hogy mindegyik gyermekének s nejeinek egy-egy millió tallért adjon.

Janka-Paulina Kotild tehát újra Lillenthal kisasszony lett, mint azelőtt, de egy millió tallérral gazdagabb lévén Párisba jött szépsége által közbámulatot keltvén, innen Bécsbe ment, hol a jó bécsiek csak úgy el valának ragadtatva általa s nem lehet csodálni, hogy Dr. Ullmann a főváros leghirebb ügyvédeknek egyike rövid idő multán kezét kérte s csinos férfi lévén meg is kapta.

Lillenthal Janka azonban már óvatosabb volt s nem bizván az osztrák házasságokban, Kölnben kelt egybe férjével, a német törvények szerint a polgári hatóság előtt.

A szertartás után vissza tértek Ausztriába. Mi történt azután? A tárgyalások felderítik. Tény-e, hogy a csinos Ullmann asszony második férjéhez egy kicsikét hűtlen is volt?

És viszont, igaz-e, hogy Dr. Ullmann feledve esküdt hűségét, nem igen állott

kel is előmozdították a nagyszerű szédelgést és csalást. — Abból, hogy a Waringek mint állítólagos bűntársak nem állíthatók a magyar bírák elé, nem következik, hogy az igazi főbűntösök és bűntársak menten maradjanak, ez annomaliába eddig még egyik fenytő törvényünkünk nem esett, csak Tisza nem általlotta ilyennel védni kötelessége mulasztását! — Hja, így jár, a ki Falk és társaival egy gyékényen árulni kénytelen, mert Falkra és a „Pester Lloyd“-ra Tiszának nagy szűksége van. — És ezért Várady még most sem mondott le és Tisza még most sem adta ki a paszszat államtiktárának!

A Zichy botrány ügyében a félhivatalosok „illetékes helyről“ egy nyilatkozatot hoznak, mely oda lyukad ki, hogy a kormány nem szabad és nem lehet hivatalnokai ellen a multjokból vett, magánéletükre vonatkozó hírlapi megtámadások és egyoldalú bizonyítékok alapján eljárnia. — Eltekintve attól, hogy a Dréher-kölesön már azon időre esik, midőn Zichy már államtiktár volt, a felállított elvből folyik azon egyszerű következtetés, hogy például egy Róza Sándorból törvényszéki bírót, — Waringékból pénzügyminisztert, bankóhamisítóból bankdirektort lehet csinálni, mert multját, midőn még magán ember volt, nem szabad tekintetbe venni. — Kár volt még tovább nem menni az elv felállításánál, mert amúgy is azt mondják, hogy a tolvaj és rablóelő lesz a jó pandúr!

A Dréher-féle nagyszerű adósikkasztási pert, mint a fővárosi lapok közlik, hivatalosan megrendelt jogi vélemény alapján végképen beszünteti a kormány. — Valljon mit szólna a kormány hozzá, ha egy magánzó a magyar kincstártól ennek minden szavatossága nélkül a feladandó követelést megvenni és saját költségén törvény utján érvényesíteni kívánna?

A bosnyákországi katholicus hierarchia rendezéséről írják a „Vaterland“-nak, hogy a Vatikán ez ügyben valóban nem csak Osztrák Magyarországgal, de Törökországgal is alkudozott, és sikertült mindkét államot kielégitenie.

Külföld.

A konstantinápolyi kormányválság kedvezően oldott meg. A szultán elfogadta Kheireddin nagyzvezér programját. Kheireddin a Midhat által alkotott s törvényben ma is fenálló — tényleg azonban az orosz invasio folytán feloszlott — parlamentaris kormányforma visszaállításán fáradozik.

Mig azonban Konstantinápolyban a viszonyok ekként alakulnak, Görögország nem fér a bőrébe s erővel háborusdit akar játszani. A kormány már a kamra elé terjeszté a hadi készületek szűkséges hitelről szóló törvényjavaslatot. Ugy látszik a görög kormány a határigazítási kérdésben sülyt akar szerezni szavának a portálval szemben.

A novi-bazári ketületben némi csend állott be, midán a porta a taslidas mufit, ki a lázadás főlelke volt, elfogatta. Mindazáltal valószínű, hogy a beállott szél-

ellen egy könnyelmű énekesnő szép szemecsbájának, annak, ki Bécsben a „Schneider Fänt“ sikeresen adta, ki arról volt híres, hogy „vad erényt“? Igaz-e, hogy az ékesszólású ügyvéd egy szép napon megunva a házi boldogság templomát, a Lareseket otthagya s hódítmányával a Szajna virágos partjai felé ugrott meg, hogy ott a párisi nagyvilági élet kellemeit élvezhesse.

A mi nem bizonyos, az, hogy a Párisba (Le Peleteir utcába) futott doktort elhagyott nejeinek — Witgenstein exhercegnének, ki Ullmanné lón, — assignatiója követte. A nő mint idegen, nem követelheti az ágytól és asztaltól való elválasztást, sem pedig a vagyonekülönítést, ámdé évi százezer frank tartásdíjt kíván második férjétől.

Dr. Ullmann azt válaszolja, hogy jogérvényesen sohasem házasodott, ő sem; hogy ő mint budapesti polgár minőségben köteles volt volna kizárólag katholicus pap előtt kötni meg a házasságot, rá nézve a polgári házasság semmis!

Igy tehát a szegény Lillenthal Jannette Charybdiától Scylához jutna. Kétszeri férjhezmenetel után azon veszi magát észre, hogy épenségesen nincs férjhez adva.

Az ügy folyamatban van s legközelebb tárgyalni fogják.

Humor.

— Rossz versek. A legnagyobb megbántások egyike, ha az ember valamely költő verseit rosszak találja. Ezt tapasztal-

csend csak a kitörni készülő vihar előjele. Hogy a lakosság nem oly nyugodt, minőnek az új ifvasiót elkészítő félhivatalos osztrák és magyar lapok hirdetik, — az abból is kitűnik, hogy küllőben a porta sem tartotta volna szűkségesnek a mufi elfogatását.

Bosznijában daczára, hogy ez már meg van hódítva, bonyolultabbak a viszonyok. Julius 16 an Hum falucska lakossága véres ösztölközésbe jött az ottani csendőrséggel, mire ez utóbbi kénytelen volt fegyverhez nyulni, minek tolytán egy fölkelő halva maradt, egy nehezen s többen könnyedén megebesztültek. A rendet egy század katona és a július 18 an Humba utazott Killies tábornok szigorú rendszabályai állították helyre.

Serajevo mellett a csajniczai uton pedig az osztrák-magyar műszaki csapatokat és utmunksásokat támadta meg egy csoport fegyveres fölkelő. Több rendbeli megebesztülés történt. Hir szerint a támadók novi-bazári kerületbeliek voltak. A katonaságot erősítik s a novi-bazári kerület határán teljes tábori előposta rendszert állítottak fel s a határ felé nagy mennyiségű élelmi szert szállítanak, a bevonulás az okkupálandó területre azonban csak akkorra várható, midőn Husni pasa a török bizottsággal megerkezik.

Az egyiptomi kérdésben az angol, francia és osztrák-magyar nagykövetek közt Salisburly lakásán Hatfieldben teljes megegyezés jött létre.

A konstantinápolyi angol és francia nagykövetek a vett utasítás folytán a portánál tudomásra hozták, hogy az egyiptomi alkirály kinevezésére vonatkozó ferman a két nagyhatalmat ki nem elégíti, mert az a volt alkirály alatt élvezett jogaikat csorbítja.

Az angol-zulu harc, melynek a szerencsétlen Napoleon herceg halála is egy érdekes epizodját képezi, mint a fokvárosi angol kormányzó hivatalosan jelenti, véget ért. — Miután Csetvájó király az angol békefeltételeket el nem fogadta, az angolok új erőszakkal megújították a harcot s a zulu föld legnagyobb erősségét, Ulundit bevették. Chelmsford 4062 európai és 1103 vegyes fajnbel katonával és 8 tteggel nyomult előre s 20 ezer zuluval két órai kemény csatát küzdött, melyben maga Csetvájó király parancsnokolt. A zulu ezer halottat, — az angolok 10 holtat s 43 sebesültet vésztettek. — Wolsby tábornok július 23-an távirja Londonba, hogy a háboru be van fejezve s kérdi melyik erzedet küldje első sorban haza? Július 16-an találkozást vár Csetvájóval.

Még egy másik nevezetes hír jön a csodák országából, Afrikából, és ez nem egyéb és nem kevesebb, mint hogy a zanzibári zultán, kinek pedig a korán tiltja a nem mohamedán országokba utazást — a jövő évben Európába utazik, meglátogatja Párist, Berlint, Bécsot és Szentpétervárt.

Nyilatkozat a nyilatkozatokra.

Gróf Zichy F. Viktorról. Asboth János a „Magyarország“ mult vasárnapi számában Zichy F. Viktor ellen emelt vádjait részletezi, s állításait és általtala Philoxenos, a kit Dionysos, a szirakuzai zsarnok zaratott el, mert verseit rosszaknak találta.

Három napi fogság után maga elé hozatta, hogy verseit újra felolvassa, mert nagy örömeire szolgált volna, ha a híres költő az ő művét jónak találta.

Maga elé teltette Philoxenost, kézhez vette költeményét, s olvasni kezdé.

Philoxenos egy ideig titrelmetlenül hallgatta, majd fészkelődni kezdett, végre felkelt.

— Mit cselekszel Philoxenos? — kérdi a zsarnok. — Miért nem maradsz vesztog? — Engedd meg uram — volt a felelet — de én ismét vissza szeretnék menni a börtönbe!

A zsarnok elvette magát és a költőt szabadon bocsátá.

— A szidás következményei. — Ezer ördög, örmester! — kiáltja az örszobába belépő kapitány. — Hát reggeli kemény szidásomat csak ennyibe veszi? Hiszen már ismét egyre hordatja ide a sört! — Jelentem alásan kapitány ur — felelt az örmester stellungba tévén magát — a szidás olyan paprikás volt, hogy rettenesen megomzajztam utána!

— Gondja volt a sugóra. A garabonciás diákok adták, s a czimszereplő azon jelenetben, melyben az ördögöt idézi, a szentelt krétával, nemcsak a szinpadon jelenlevő színészek, hanem a sugó körül is oda rajzolta az áthágatlan kört, mondván: — Ha ezt elvinné az ördög, mindnyáján veszte volnánk!

TÁRCSA.

A vándor.

Messze, távol jár a vándor egyedül Kedv s remény közt hegyet, völgyet elkerül, Szive, lelke vidám, mint a szép tavasz, Szemén nines könny, ajkán nem ül búsanasz.

Itt egy falut, ott egy gazdag várost lel Ez is, az is kék homályban marad el; Nem ismerik, ő sem ismer senkit sem, Senki sinesen, hogy fogadná szivesen.

Gyakran ázik, gyakran fázik s éhezik, Kisebb-nagyobb aggodalmak környezik, Szegény vándor! se kocsija, se lova, Azért mégis lankadtan szállt tova.

Nem kényelem, nem a pompa s fény között: A természet ölelben nyer örömet; Üsző felbő, csörgő patak s madárdal Ragadja el az ő lelket magával.

H az égnek két boltjáról lélepvé A barna éj leszáll a föld fölébe, Erdők alján vetett ágya falevel, Alttője langy fuvalmu játszi szél.

Egy-egy álma a levetlen fa alatt Minden való földi szőpet meghalad; Álmodozik, míg felpirul a hajnal S aztán indul „Is:ten segits“ jó szóval.

Viszi, viszi bizonytalan az útja, Öröme-e, bánatra-e, nem tudja; A szegénynek jó szerencsét mondjátok, Hejh mivel hát ez a vándor — én vagyok!

Dr. Várady Ferencz.

lásponjtát az érdeklettek által a gróf államtitkár mellett felhozott nyilatkozatok ellenében védelmezi. Igen értékes nyilatkozatot több pontjaiban következőleg ki-vonatozzuk:

I. Gróf Zichy F. Viktor a földhitelintézetéről, melynek igazgató tanácsosa volt, 20 ezer forint kölcsönt vett fel, melynek fedezésére csak 5000 forint értékű értékpapírt adott. — Midőn ezen intézet vizsgálva az Erlanger házhoz megcsúszott, gróf Zichy menesztetett, s az új tulajdonosok a concurrensek között talált adósságát felmondották s 5000 forint értékű papírjait eladták. Maradt ekkor adóssága 13.200 forint. Hogy az intézet pénzéből mégis kapjon valamit, az új directio kiegészítve a gróffal 7000 forint akképen, hogy egy év alatt tartozott azt megfizetni és pedig az első fél év alatt 4 ezer forint és a második fél évben 3 ezer forint. Ezen összegeket a gróf meg is fizette s így ez uton csak 6200 forint ajándékozott magának.

II. A földhitelintézet másik üzlete a szilvási. Itt kereszkében csakugyan 10.000 forint kapott a gróf, a miért lemondott a semmisségi panaszok beadásáról, melylyel az intézetet gátolta, hogy a birtok elarveritése által azon kölcsön fedezetéhez jusson, melyet a birtokra gróf Zichy F. Viktornak, mint akkori igazgató tanácsosának közben átráda adott. Ez tehát nem elégedés volt, hanem készpénzben adott douceur, nem a teljesített szolgálatait fejében, hanem az okozott károkrá ráadásul.

III. A municipális bank s ennek élén az Erlanger bankház vállalta el a budapesti sugárút kiépítését, melynek biztosítékul 1.100.000 forint biztosítékot tett le. Időközben azonban a bank és az érdeklített konsortium észre vette, hogy a vállalat folytatása pénzerejét messze túlhaladta s tökélet megsemmisítette volna, ennél fogva a szerződés stornirozására, megszüntetésére tett lépéseket.

Gróf Zichy F. Viktor befolyására hivatkozva, önként ajánlkozott Erlanger Viktornak, hogy a szerződés felbontását keresztül viszi, oly formán, hogy a társulat kötelezettségei alól kantiója felének elvételével, tehát 550 ezer forint feloldozásával meukülni fog. — Ezen szolgálata fejében 100 ezer forintól szóló provizios levelet kért magának, melyet részére Erlanger báró ki is állított, mert ha sikerült volna a grófnak, szavát beváltania, úgy az intézet egy 10 milliót tálhaladó veszteségtől menekült volna meg. — Azonban ez ügyben a gróf nem tett, de nem is tehetett semmit. Az alkut Lechner Lajos miniszteri tanácsos s akkor a municipális bank igazgatója vitte keresztül akként, hogy az egész kantió elveszett s még ezen felül a konsortium 400 ezer forintot fizetett és az oktagonban épült új házak egyikét is kénytelen volt a közmunka tanácsnak átengedni. A konsortium saját áldozását 1.800.000 frtra becsülte. Mind ezek dacára gróf Zichy F. Viktor egész szeméremtellenül előállott a 100 ezer forintos provisionális levelel, s meg nem szolgált díjat követelte. A sugárúti konsortium választmányi ülésben tárgyalta e kérdést s a provizio kiadását megtagadta. Erre a gróf letelepedésekkel fenyegetőzött, mire azt Erlanger Viktornak báró, megugva a vizsályt és az embert, kifizette, a mit aláírt saját zsebéből, s ez időtől fogva az összekötött gróf Zichy F. Viktossal megszakította.

IV. Dréher Antal schwechati és kőbányai sörgyár tulajdonos 230 ezer forintot kölcsönzött a gróf államtitkár atyjának, gróf Zichy F. Bódognak tornai uradalma, melynek becsértéke 634 ezer forint, s melyre megelőzőleg a Wodianer bankház részére 462 ezer forint van bekebelezve. Így tehát Dreher ur pénzenek ly pothekaris biztonsága egyáltalán nem fényes, mert az 58 ezer forinttal meghaladja a szokásos becsértéket. S a mi ez ügyből az államtitkár urra kompromittáló, nem

— *Köpenyeg nélkül. Egy drámában* azon jelentéssel kelle az inasnak belépnie: — Ott kün áll egy ember sötét köpenyben!... Készen is áll már a szialta mögött és várja a jelszót. Ekkor veszi észre, hogy a bejelentendő személyen nincsen köpeny. Arra pedig, hogy ez köpenyért menjen nincs idő. Belép tehát és nagy okosan jelenti: Ott kün áll egy ember, sötét köpeny nélkül!

— *Ha a szabó verset szab. Ha a szabó verset szab, ez többnyire akkor esik rajta, mikor szerelmes és a mikor halni készül a cezárnak hóse. Királyhágón túli részeken az a furcsaság történt egy szabóval, hogy feltámadása után adta reá magát a költészetre. Ez az ember ugyanis gyakran, még pedig nagyokat ivott, mely miatt egyszer el is szenderült. Mikor a temetőbe vitték a jámbort, a koporsót elejtették és a szabó, síró-rívó felesége nagy rémületére — feltámadt. A közönség csak ugy hűledzett, de a szabó eltemetetté a koporsót, s nyomban a koresmába tért lehitni azt a nagy ijedséget; fejfájára aztán emez iratot komponálta.*

— *Czerna szabó koporsója itt nyugszik. Maga pedig a koresmába. Felesége boszújára. Ugyanannak kontójára — Bort iszik.*

— *A mohamedani szerzetes vendéglátása.* De Fontaines szellemes francia utazó, algiri élményeiről írtott újabb könyvében többek között emez mulatságos történetek beszéli el: Egy gazdag marabutnak, (mohamedani szerzetes) a ki Tuggurt közelében lakik, megtzente egy ízben Be-

egyéb, mint hogy ezen gyanus üzlet össze-esik a Dréher-féle sörgyárban a kincstár kárára elkövetett nagy-mérvű sikkasztással.

Asboth bámulatos ügyességgel szedte össze ez ügyben adatait, számos ide vágó levélnek jutott birtokába s táblázatos ki-mutatásban tünteti, hogy 1870 től 1876-ig a család felfedezéseig 39.645 akó sör ment ki a gyárból olyan, mely után a kincstár fogyasztási illetéket nem kapott, mely összeghez az évenként 15 ezer frtra gróf jövedelmi adókkárosítást csatolva, az összes sikkasztás 984 ezer forint tesz ki, a mivel Dréher úr, ha eltelhetnék — a magyar kincstárnak tartozik.

Az egész Dréher-féle ügyben azután az a legesodálatosabb, hogy míg azt Ausztriában már valahogy elintézték — addig nálunk a gróf államtitkár atyjának nyújtott kölcsön óta hallgat róla a krónika. V. A franko-osztrák banknak tartozott gróf Zichy F. Viktor összesen 322 ezer forinttal, melyből 200 ezer forint be velebelezte a gróf idvarnokai jóságára. E banknál adósságát a gróf épen nem törlesztette, mert akkor már államtitkarságra, vagy miniszterségre voltak kilátásai s mert az elvesztett Erlanger helyett Dréher Antalban új barátta talált.

A bank midőn látta, hogy a gróf idvarnokai jóságára már a bekebelezett 200 ezer forint sem nyújt elég biztosítékot s mert a gróftól hiába perelte, nem fizetett, miért is 1875. évi december 31-én kiegészített vele olykép, hogy fizesse hát felét 160 ezer forintot, de azt azután fizesse meg, mert ha nem, az egész 322 ezer forint és annak 6000 forint hátralékos kamata meg fog rajt exekváltni.

Időközben gróf Zichy F. Viktor Tisza Kálmán államtitkárja lett s midőn a fizetési idő elközelt, megjelent a franko bank pénztárnál dr. Frank János bécsi ügyvéd és dr. Hauser budapesti ügyvéd, mint gróf Zichy F. Viktor megbízottja és Frank letette a tartozott összeget. Kicsoda ez a dr. Frank? Az idvarnokai telekkönyvben ő jelenik meg mint 180 ezer forint másod helyre betáblázott kölcsön hitelezője.

Dr. Frank János Dréher Antalnak rendes ügyvéde, kinek viszonyait egész Bécs ismeri, — rendezett viszonyok közt él, de öröklött vagyonra nincs. Dréherhez viszonya szinte ismeretes, s így világos, hogy a pénz, melyet dr. Frank János gróf Zichy F. Viktor helyett a franko banknál fizetett, Dréher pénze volt s ő a telekkönyvben Dréhernek csak helytartója. Ezen állást mindent kizárólag igazolja az az megmárkolható körülmény, hogy a fizetés osztrák állampapírokban történt és azoknak hátán a Dréher ház stampigliája volt.

A gróf államtitkárnak a felkutyabőrözött hatvani Deuts Bernattali viszonyáról ugyanazokat sorolja fel Asboth miket már elmondott s miket lapunk mlnt számában mi is közöltünk s következő szavakkal fejezi be kilenc hasábos, s ezen botrányos ügynek legkisebb részletére is kiterjeszkedő nyilatkozatát.

Végeztem nem mintha elondtam volna mindent a mit tudok, nem mintha bizonyítékaimat kijátszottam volna. Sokat mondtam, de nem elég. A bíró előtt mondatok többet. A bíró előtt bizonyíthatok, hivatkozhatom tanúimra, kik mindent, a mit mondtam, készek vallani Isten s ember előtt. É s fognak mondani, a mit még nem hallott senki, de ne is halljon.

Nem én felek a bíróságot, nem én kerülök, kerülek azok, kik gróf Zichy-Ferraris Viktort védelmezik a félhivatalos sajtóban, a kassinóban, a kormánytanácsban. Meg akarják tartani első rendű hivatalában, meg akarják tartani képviselőnek, reá akarják bízni a delegációk referálait és meg akarják engedni, hogy folytassa üzletét.

A közvélemény kéri a sajtóbírósgot s kéri a törvény nevében; hogya, a kormány nem tartja tiszteltben a törvényt? Én nem kérem a sajtóbírósgot, én kérem Tisza Kálmánt, hogy mentse meg a magyar kormány tisztességét. Mentse meg deán tábornok, hogy törzsakarával együtt meg fogja látogatni. A marabut tehát beszéltotta öreg szolgáját s megbizta, mondván: „Musztafa, a tábornok meglátogat, ugy akarom fogadni, hogy tisztességet valjak és a szakácsom is megőrizze jó hírnevét. De egy nyugtalanít, a vendégek nem étközhetnek fa-tálakból, menj tehát Biskrába és nem kimélve költséget, vásárolj porcellán edényt.” A tábornok megérkezett, az ebéd megkezdődött. Hozzák az első tál ételt, de miéle edényben? Nagy fehér porcellán, fazékhoz hasonló csakhogy nagyobb hasu, s hogy világosabban szóljunk, olyan edényben, mint magyarul „éjjeinek” neveznek. A vendégek alig tudták szájukat kinyitni attól tartva, hogy kitör rajta a kacsaj. A második tálát, a harmadikat és így végig mindent hasonlóban tették asztala. Közbe a marabut önértetesen mosolygott. „Tábornok urat — ugy mond végre — bizonyára meglepi ez a fénylés, de hát mindent elkövettem, hogy francia módra vendéghelhessem meg.” — Mikor Bedau egyedül volt tisztáival, káromkodva kiáltott föl: „Ezer bomba és gránát, még szerencsénk, hogy az edények njak voltak.”

— *Vén leányok társulata. Ily című társulatot akart alapítani Dublinban egy férfigyűlölő hölgy. Tagjai csak fiatal leányok lehetnek, kik fogadást tesznek, hogy sohasem mennek férjhez. Miután azonban felszentendő óta egyetlenegy tag sem jelentkezett, az egy tagból társulat nem alakulhatott meg.*

— *Ponfred lord egy estélyen lady Alicel találkozik, s a lord így szól a ladyhez:*

bíróság nélkül, módjában áll ez neki. Neki módjában áll megírni, kit értett a bécsi államügyész a Sonenberg-pörben azon Varadnyál, a képviselőház volt alelnökének megasabb állással biró egyen alatt, ki résztvett a rendelviselésben? Tudja meg a miniszter bécsi kollégájától, ki volt ez ember és ne takargassa, mert ha takargatja, büntetésesé válik. Elég adatot szolgáltatott gróf Zichy-Ferraris Viktornál, tudja meg a miniszter igazat mondat-e vagy sem? Módjában áll megírni, kérdezze csak. Ha nem teszi, hogyan akarja elkerülni a vádat, hogy a korrupciót akarja, támogatja terjesztji? Nekem pedig legyen ez utolsó szavam. Nekem nagyon elég volt ennyi. Szolgáltam az igazságot és a tisztességet, s ha magamat nem tarthatam menten sok kellemetlenségtől azon egy vizsgálat marad, hogy segített megörni Magyarországon a korrupciót és ezzel kötelességemet teljesítettem.

Ezen ügyre vonatkozólag, még érdemesnek tartjuk megjegyezni, hogy nem csak az összes ellenzéki lapokat győzte meg Asboth állításainak helyességéről, hanem még a kormányparti „Hon” is a többi közt így szól: „El kell ismerünk, hogy Asboth most már több összevágó adattal áll elő, melyek vádjait alaposabbnak tüntetik fel, úgy annyira, hogy pártatlanságunk és a társadalmi morál nevében követelünk kell állításainak újabb czafolatát, ellenkező esetben sok gyanus marad fenn.”

Az is jellemző, hogy Pallavicini Ede ögrófnak ez ügyben világot látott nyilatkozatát gróf Szapári pénzügyminiszter fogalmazta, — és hogy dr. Herz Vilmos, a vörösdoctör — a töle kért nyilatkozatot megtagadta.

Gróf Zichy F. Viktor államtitkár ur ügye most már teljesen veszett ügy; magyar-óvári választói is erkölcsileg fogják kényseríteni mandatumra letevésére, — csak ő és pártfogói nem látják tisztán a helyzetet. Mint hírlik az ügyet becsület-bírósg elv vizsik, az esküdtiszteket azért nem tartják opportunusnak, mert meg vannak győződve Asboth felmentéséről. A fegyelmi eljárás szerintük azért nem rendelhető el, mert Asboth vádjait azon cselekvényekre vonatkoznak, melyet a gróf még hivatalba lépése előtt követett el. — De hát a Dréher ügy? Ugy látszik ezen urak főzélja az időnyeres.

A reform.

Ajánlva különösen a pécsi tek. iskolaszék figyelmébe.

Az alig felölt tanév befejezése küzeledtével rendkívül érdeklődés nyilvánult városi községi iskoláink és egyéb népnevelési intézeteink iránt mind a tanfelügyelőség mind pedig az iskolaszék részéről; sőt még a főispán ur ömeltósága is részese magas látogatásával egyes osztályokat és jutalmazásban több növendéket. Az érdeklődés oly nagy mérvet öltött, mint még eddig soha. Népiszkoláinknak minden egyes osztály meglátogatottak és beható vizsgálata alá vonatot, mely vizsgáltnak az ön érdemére, hogy míg egyes osztályok tökéletes eredményt mutatván fel, teljes elismerésben részesítettek, addig másrészt a hatósági és szakértői vélemény oda nyilvánult, miszerint a különböző városrészekben lévő iskolák nélkülözök az egyöntetliséget, tehát az egyöntetlenség létesítése szempontjából az összes községi iskolákat reformálni kell. *A szellemi vezetést ugyanis egy szakfőnöknek, mint igazgatónak kell kezébe letenni, ki személyes odaátása mellett a viszonyoknak alapos tanulmányozása valamint az akadályoknak elhárítása után az egyöntetlenséget létesíthesse.* Nemes czél tagadhatlanul, mely előtt tekintve a tökélyesülést és haladást, kalapot kell emelünk; ámde nem fojthatom el magamban, — minthogy én ugyanak a „reform”-nak megvalósításától tételezem fel a nemes czél elérését, tehát azt nagy horderejű dolognak tartván — hogy ahhoz nyilvános téren is hozzá ne szóljak. Ez polgári kötelesség.

Mindenek előtt szabadságot veszek

— Szereti kedgyed a pirított kenyereket vajjal?
— Igen.
— Mindkét felén bekenve?
— Igen.
— Lenne e nőm?

És a harmadik „igen”-t a menyaszszony nemsokára az oltárnál mondá.

— *Egy nyugtalanított férj e verseskét* iratá neje sarkövére: „Szeretett nőm nyugszik itten... én pedig otthon.”

Egy másik bánatos férj pedig meghalt hitvese sirja fölé ily föliratat emlékkövetet állított: „Itt nyugszik Mari, a jó feleség.”

— Mire valaki ezt tette hozzá toldaléklul: „Fenn a fényes csillagok közt várok reád, drága férjem, mint anyni sokszor, midőn késő éjjel jöttél haza”

— *Egy mai nevezetes és hatalmas egyéniség egy egyszerű német leánykát vett nőül. De az „előkelőbbek” semmiképp nem fogadták be körökre, sőt minden tekintetben kihívó magaviseletet tanúsítottak vele szemben. A férj boszura gondolt, s miután állásánál fogva semmi sem titok előtte Moszkvában, csakhamar ki is vitte tervét. Értésére esett t. i. hogy a „legelőkelőbb” nők mely fogadóban szoktak szeladonainknak találkozt adni s így történt, hogy egy este a vendéglő csaknem minden szobájában rajtaült a rendőrség az egyes párokra. A hölgyek ugyanazok voltak, kik a legfogóssebben nézték le a hatalmas ur nejét. Előbb be akarták őket kisérni a rendőrségre s ezt csak úgy kerültk ki, hogy férjeiket hívták elő kiltők igazolása végett.*

magannak, annak kimondására, miszerint községi népiszkoláink az ország hason iskolái közt az első közt foglalnak helyet, sőt pl. a belvárosi iskola a főváros minden egyes hason intézetével kiállja a versenyt. Az évi eredmények a hatóság megelégedésére a tanítói karnak pedig becsületére váltak eddig is. De nem is történhetett ez egyébként ott, hol a hatóság áldozatkészsége s egyéb czél szerű intézkedése a tanítói testületben a nemes versenyt már ideje korán felkelte.

Tanuskodnak állításom igazsága felől az iskolaszéki kiküldöttek hivatalos jelentési, a tanfelügyelő átiratok ugy nemkülönbön az iskolaszéknek erre vonatkozó s a testületnek megküldött előismerő határozatai.

Hangosan tanuskodnak azonban az évi értesítvények is, melyeket, ha más városokéval hasonlítunk egybe, kitűnik, hogy a mi iskoláink jelentékeny % - kal állanak előnyben az eredményt illetőleg. Ezeknek előre becsajtsá után, bátorodom kérdeni, hogy ha a jelzett kielégítő eredményeknek és az illetékes hivatalos elismerő nyilatkozatoknak és határozatoknak dacára, hatóságunk még is hivatalú érzeni magát az egy igazgatóság kimondására, vajjon mi indítja őt erre? Bizonyára nem mulasztás, vagy hanyagság!

Hatóságunkat — mely már számtalanszor tanujelét adá irántunk való jóakarátának, — szerény véleményem szerint csak egy elv vezérelheti az elhatározásában és ez egy elv a *tökélyesülés* elve. Az elv szép és nemes, ellene annak, a ki a haladás szekeréről lemaradni nem akar, szava nincs.

De van és pedig öszintén komoly szavunk a megvalósítást illetőleg vagyis minden félreértést elkerülése végett nyitlan szólván, a megválasztandó igazgató egyediségét értem, mert tessék elhinni, amint már fentebb is jeltem, ettől fog függni a nemes czél elérése, vagy ügyünk hanyatlása. Töle fog függni, vajjon áldása lesz-e Pécs sz. k. város tanügyének, avagy átka úgy annak, mint a tanítói testületnek.

Ne vitések azért tölem szerénytelenségnek, ha a tekintetes iskolaszék beceses figyelmét felhívom, miszerint a megválasztandó igazgatóban mint főköllékeket kívánja meg, hogy az illető mindenek előtt *érdemes* legyen e tisztességes állásra, e mellett kellő szakképességgel is birjon magasztos, de egyszerűsággal nagy felelősséggel járó tisztének betöltésére; továbbá kell, hogy az illető megválasztandó a tanítóknak, mint kollégáinak tisztelét és bizalmát birja, de kell, hogy viszont ő is szeresse kartársait, kikkel mintegy patriarchalis viszonyban kell élnie, tehát *összeférhetőnek* kell lennie.

Ezen álláspont a czél elérésében őt hathatósan elősegítendő. Igazgatói eljárásában pedig legyen *teljes mértékben pontos és igazságos*. Legyen ő *lelke* a tanítók és s főlvérteve az igazságosság és erély tündöklő fénye által, világítani tudjon ott, a hol még homály várakozik rá, melegtessen is ott, a hol a hideg dermesztőleg hat a kedélyekre s a tevékenységre.

Hű vezére, őre és védője legyen a vezetésére bizott testületnek és szeretettel párosult jó akarattal és utbaigazítással de mind amellett szigorú igazságossággal járjon el teendőiben. Szóval igazi jó barátja legyen ő a testületnek és annak minden egyes tagjainak, a ki öszinte jó akarattal figyelmet — — — stb.

A tanítást és a hatóság között nyílt homlokú mindenkor megállni képes rendíthetlen jellemű de jóakaró közevitő legyen. Ki telé pedig legyen szerény, de ott és akkor emelje büszkén fel fejét mindenkor, midőn tanügyről, tanítókról és a tanúk érdekeiről leand szó. Teendőiben ne engedje magát soha a szenvedélyek által elragadtatni, hanem tetteinek mind egyikeben szive érzése az ész józan szavával ölekezvén, azoknak együttes de egyszerűsággal *kizárólagos befolyásolása* által vezéreltesse magát.

— *Egy fogoly jogos kívánsága.* Egy kassai kávémérés tulajdonosnője, ki azért, hogy rendőrileg meghatározott zárlati óránt túl több ízben hagyta nyitva füzletét, néhány napi fogságra ítéltetett. A városi fogház mellett valami vendéglő van, a honnan, most nyárban nyitva lévő ajtó ablak, a vendégek zaja, meg tánc zenésző is hallatszik. Főntelített fogoly e napokban mondá a börtönfelügyelő, kérje meg nevében a városi kapitány urat, hogy ez zárlatná be korábban a szomszéd koresmát, miután ő a zaj miatt minden éjjel álmban zavartatik meg.

— *Párisi apróság. Colombes-ban két* ur párbajozni akar. A légyott az indóház nál volt hét órakor.

A két ellenfél találkozik, az egyik a pénztárhoz megy és jegyet kér oda és vissza.

„On tehát oly bizonyos felőle, hogy visszajön?” kérdi a másik csipősen.
„Mindenesetre.”
„Akkor bocsnatott kérek.”

— *Bonmot. I. Vilmos hesseni választó* fejedelem nagyon félve gondolt a halálra, s egy társaságban ugy nyilatkozott, hogy a fejedelmeknek tulajdonképen halhatatlannak kellene lenniök. — „Fenség, azt én épen nem kívánom!” mondá egy öreg tábornok. A jelenlévők megrémültek; a választó fejedelem haragosan nézett a tábornokra. „És miért?” kérdé. — „Mert akkor sohasem értik volna meg azt a szerencsét, hogy fenségédet mint uralkodónkat tiszteljük.” — „Igaz, igaz; hát akkor azt gondolom, hogy a halhatatlanságnak vellem kellene kezdődnie!”

Törekvését ez uton koszoruzhatja csak eredmény. Ilyen igazgató, ha ilyen választand az iskolaszék, de csakis az ilyen juthat egyedül a czélhoz.

Ilyen egyediség építeti fel utjában a visszavonás és érdeklődötlenység pályaságainak romjain az ügyszerezetek oltárát, melyen a collegialitás, mint szebb jövők zalogá tündöklőni fog — — —

Ilyen igazgató, ha ilyen választand iskolaszékünk, még egyszer állítom: áldása leand tantyúinknak.

De ha az illető megválasztandó igazgatót tetteiben nem vezérli kartársi szeretet, tisztelést, bizalmat s ezekre mit sem adva az álbölcsesség szeretetét méltó hűga — a hű gőgösség és ennek ikertestvére a kecseljes kevelység csapodár gyönyörűi által hagyja magát elcsábítani, ugy, ha nem reflektálök is a fentebbi erényekkel ellenkező tulajdonságokra, mint olyanokra, melyek ez utóbbiaknál karöltve járnak, — mindazonáltal kimondom bátran, hogy az ilyen igazgató *eljárásában hiányzami fog a lelkiismeretesség és atók fog teremni tettei után*...

Nem virágos phrazisok ezek tek. Hatóság, de őszinte szavak, kívánom, hogy oly őszinte jó akarattal fogadtassanak, mint a milyennek írvák.

És most midőn köszönetet mondok iskola ügyünk iránt megüditott meleg érdeklődésért, kívánom végre: engedje a jószágos Eg, hogy a kitűzött nemes czél foganatosítandó igazgató megválasztása helyes megoldásnak örvendhesen.

Repich Vincze
belvárosi közs. tanító.

Embernyuzás Nagy-Kanizsán.

Azt mondja egy jó s régi példabeszéd a farkas a farkast nem eszi meg; de azt fájdalom igen sokszor tapasztalhatjuk, hogy ha épen egymást nem is eszi meg az ember, legalább nyuzza. Tessék csak utazni valakinek a nagy-kanizsai vasút állomáson át sajnosan fogja tapasztalni, hogy ott mit tesznek az ismeretlen járatlan utassal; elmondok egy példát, mely csaknem hihetetlennek látszik, de minden betűjeért hittemmel jót állok.

E hó 12 én este 11 óra után érkeztem meg a nagy kanizsai indóházhoz a vonattal s értesültem hogy néhány óra mulva fog indulni Trieszt felé, jól van gondolom magamban itt megvárnom ezt a pár órát a vendéglőben, s ott ültem... nem sejtve, hogy még mi várhat reám, egyszer csak hallom, hogy itt senkiesem maradhat, hanem távoznit kell bárhová, de itt az állomáson senkit meg nem tölnek;*) én és utitársam Mautner Jakab bementünk a főnök úrhoz kérni, hogy világositson fel s ha lehet pénzünkért töljön meg s ne keljen itt ismeretlen vidéken éjfélok a városba menni; de biz ez a legdurvábban elutasított, hogy ő nem fogadós, ő helyet nem adhat, szóval nem volt más mit tenni, mint begyalogolni N.-Kanizsára; de a főnök s portás gormobácsására a panaszkönyvet kértem s scandalosus morgogás közt meg is kaptam, beirtam panaszomat mit Mautner utitársam is aláírásával hittelesített, de mig én az őt hat sorból álló panaszt röviden beirtam, a főnök ur eltávozott, s akkor jött vissza, midőn már a vendéglőbe hagyott podgyászaink becsukattak, mi ugy jött ki mintha mondva-csinálva secatura lett volna; irás közben felemeltem, hogy podgyászaink a pénzérek felügyelete alatt nem forognak e veszélyben, oh! nem. De mire a főnökötől kijöttünk csak csak ott ajtókat találtunk s egy éji őrt, ki is komolyan felszólított, hogy azonnal távozzunk, itt senkiesem lehet, el kellett podgyász nélkül menni s utat keresni N.-Kanizsára, setét s ismeretlen vidéken. Épen az egy órá tite a toronyóra midőn a piacra értünk s egy kávéház pokoli zajából vártuk, hogy ki jó valaki, kitől meg tudhatjuk, hogy hol lehetne itt meglüzödni; tö szomszédságában az „Arany orozslán”-hoz utasítottunk, hol is 1—3 ig tehát épen két órai pihenésért fizettünk 2 ft 48 krt. A mi épen 24 órára lenne 29 ft 76 kr. nem hiába hogy „Arany orozslán.” Ez azt hiszem, hogy oly nyuzás mi még Muszkaországban sem járja. Mentünk hát korán 3 órakor a vasuthoz keressük a pakkot s nincs sehol, ez a felelet „Nichts ungrisch.” No mi szépen vagyunk, megyünk a főnökhöz, oda a podgyász, nagy sürgés, forgás, panasz s végre egy kopasz pénzér elődjá a pakkot, csak az esernyő, pipa s szivartárcza hiányzott, mely örökre eltűnt, ilyen gyönyörű utunk volt, így járunk N.-Kanizsán; hála Istennek Triesztig ilyen sehol sem találunk. A n. kanizsai panaszkönyvbe sok irást láttam, de talán az csak vakítására van az utazóknak, mert gúny-mosolyal mondá a főnök „azt hiszik az urak, nekem azzal ártanak valamit, hogy ide beférkálnak” ne higgyék, ha maga a főispán vagy a herceg jönne is, itt így fog lenni, mig az igazgatóság mást nem parancsol. Bi-

*) Ezt magunk is tapasztaltuk, csakhogy találkoztunk egy expediens, az akkori portás t. i. szíveskedett azon néhány órai pihenésre saját lakában jó szóért és három forintért egy pompás ágyat átengedni, sőt annak idejében fel is kelteni. — Igaz, hogy megadtuk volna a 10—20 frto is, csakhogy éjjeli időben és sötétben ne keljen gyalog a városba botorkálni és ismét jóval hajnal előtt kijönni az állomáshoz. — A déli vasszűrűs letöltő igazgatóságának azon kíméletlensége, minél fogva a saját egy vonatán jövő és egy azzal közvetlen csatlakozásban nem lévő vonatra varakozó utasait a varakozás néhány órájára éjjel kihatározza a váró termekből meg vendéglőből egyaránt, érdeme szerint ezzen panaszunk lapunk hasábjain helyt adni.

— *Egy fogoly jogos kívánsága.* Egy kassai kávémérés tulajdonosnője, ki azért, hogy rendőrileg meghatározott zárlati óránt túl több ízben hagyta nyitva füzletét, néhány napi fogságra ítéltetett. A városi fogház mellett valami vendéglő van, a honnan, most nyárban nyitva lévő ajtó ablak, a vendégek zaja, meg tánc zenésző is hallatszik. Főntelített fogoly e napokban mondá a börtönfelügyelő, kérje meg nevében a városi kapitány urat, hogy ez zárlatná be korábban a szomszéd koresmát, miután ő a zaj miatt minden éjjel álmban zavartatik meg.

— *Párisi apróság. Colombes-ban két* ur párbajozni akar. A légyott az indóház nál volt hét órakor.

A két ellenfél találkozik, az egyik a pénztárhoz megy és jegyet kér oda és vissza.

„On tehát oly bizonyos felőle, hogy visszajön?” kérdi a másik csipősen.
„Mindenesetre.”
„Akkor bocsnatott kérek.”

— *Bonmot. I. Vilmos hesseni választó* fejedelem nagyon félve gondolt a halálra, s egy társaságban ugy nyilatkozott, hogy a fejedelmeknek tulajdonképen halhatatlannak kellene lenniök. — „Fenség, azt én épen nem kívánom!” mondá egy öreg tábornok. A jelenlévők megrémültek; a választó fejedelem haragosan nézett a tábornokra. „És miért?” kérdé. — „Mert akkor sohasem értik volna meg azt a szerencsét, hogy fenségédet mint uralkodónkat tiszteljük.” — „Igaz, igaz; hát akkor azt gondolom, hogy a halhatatlanságnak vellem kellene kezdődnie!”

nyoz az pedig ázsiai állapot; Isten örizzen meg N. Kanizsától, drága vendégfőlejtől s mindenétől, én jó lélekkel bárhol is elmondom, hogy ez nyúzás; egy ily nagy állomásnál megvárni az utazó, hogy ha falragasok nem hirdetik is, legalább azok a szolgálók nem figyelmeztetnék az utasokat megérkeztek, hogy itt az utast nem titrik meg. A pakrócz durvasága portás utasítások, — hogy az illedelmes kérdésre becsületesen feleljen, mert szégyen s gyalázatára válik hazánk; hogy emelőjén olyan jött s ment a honfízet bitórtól idegenek táplálkozni, kik csak kárára s szégyenére vannak nemzetünknek, mert megismerhetni nemcsak a szaváról hanem modoráról is, hogy valami schleifer országból elszalasztott, rugott állampolgárral volt dolgunk ezen urak személynében. — Több kisebb s nagyobb dolgokat bírnék felsorolni, de hiszen minnek, hisz minden átutazó érzi, látja s tudja.

Nem szokásom holmi kis dolgokat nagyvita hirlapokba, vagy nyilvánosan előadni; mert azt rólam soha senki sem tapasztalhatta s ez az első eset, midőn e t. l. pok olvasói előtt e történetet elmondtam, de ezt is csupán csak abból a czélból tettem, hogy ha valakit a sors odavezet, legyen óvatos és elővigyázó, mert épen úgy megjárhatja mint én és utatársam. Azt hiszem, hogy e tudósítással a közügynek használtam.

Nagyharsány, 1879. július 19-én.
Zágonyi György,
főtanító.

Sikló 1879. július 22.

Veszedelemes verekedési mánia szálta meg Siklóson és Harkányban, az intelligencia egy két individumát, s félt hogy még követőkre is fog találni. Ugyanis f. é. július hó 18-án pénteken este, talán épen egy és ugyanazon órában Siklóson és Harkányban Faust duellum ment végbe két két egyén között (kiket azonban megnevezni egyelőre tilt a discretio). A harkányi ur, mint halljuk csupa félre értésből akarta eldönteni, egy ottani köztisztelőben álló öreg ismerősét, de secundána félve a siklósi foglárók meglepetésétől a vendéglő „Itt” egyik kabinjában huzta meg magát, s ott töltött el néhány órát, míg a menekülésre ut nyílt; a verekedő ur pedig egyszerűen ellilant, vagy inkább mondva elalabált, a nélkül, hogy nagyobb baj történt volna.

Nagyobb baj történt a siklósi verekedő urakkal, kik előbb esendesen mulattak később hevesebb szóváltásba bocsájtottak, utóljára összekaptak, secundánaik pedig vízei módon rögtön kerekét oldottak, midőn egy másik ur közé lépven s a duciláló urakat brevi manu rendre utasította, s ismert tekintélyenél fogva annyira elfelejtette velők a nap eseményeit történetről semmit, sőt mirabile dictu: még egy asztalnál is lehetett őket látni: De a kettő közül az a vastagabb kutya-bőrös ur ugy tette magát, mintha nem látta azt a megplessurozott vékonyabb nem kutya-bőrös barátját az asztalnál, ki pedig valószínűleg engesztelődött szívvel akart köztedni feléje. Az hisztük azonban, hogy új borra majd kibékülnek egy massal, bruskóval megisszák a bruder-schaftot és újra összecókóznak.

r. x.
Vaiszló, július 15. 1879.

Tekintetes Szerkesztő úr!

Kérem legyen szives méltó panaszomat becses lapjában annnyival is inkább felvenni — mert a mint velem történt, úgy megtörténhetik az másokkal is.

Múlt év ápril havában egy kis fekvőséget vettem, s ezt ugyanazon hó 28-án a pécsi k. telekkönyvi hivatalnál nevre átíratni kértem, minek következtében a bekebelezés is megtörtént. Folyó év ápril havában egy telekkönyvi kivonatot voltam kiveendő. — De menyire meg voltam lepve, midőn látam a kivonaton, hogy az én tulajdonomra 220 ft teher van kebelezve mások javára. Hogy lehet ez? kérdésem egyik s másik tisztviselőtől, de csak mindnyájan nem tudommal válaszoltak. De jobb is volt úgy, mert igen rossz következménye lehetett volna a dolognak, ha véletlenül épen a tévedést elkövetett személyével találkoztam. Mit tehettem mást, mint hogy folyamodtam a teher letöröltetéséért. Ennek következtében a hivatalos hiba hivatalosan helyre lett igazítva. De hát az én költségemet ki téríti meg? erről hallgat az írás! Pedig az volna ám a rend és igazság; hogy az ilyen hivatalos tévedésekből eredő költségeket az a hivatalnok tartoznék megtéríteni, a ki azt tényleg elkövette. — Különben bár mily magas rangú legyen is az a tisztviselő! kikérem magamnak, a zsemben való markolást.

Szabó Károly.

Törvényeszkői csarnok.

Előadott polgári ügyek.

Bosnyák Jaksa és t. Bosnyák Markó és társai ellen tulajdonjog. Kanizsai Róza Karapanics Márton ellen 340 ft. iránt.

Előadandó büntető ügyek.

Július 29. id. Besenczi Péter és t. ellen Curiai ítélet. — Gamauf Ferenc ellen hamis eskü miatt, k. táb. ítélet.

Július 30. Radosovits Teréz pécsi lakos ellen gyermekölés miatt, végtárgyalás. Boly István ellen szülői bántalmazás, végt. Márton Ádám ellen szülői bántalmazás miatt végtárgyalás. Schremf Antal ellen sikasztás miatt tábl. ítélet.

Különfélék.

— **Bogdani Wanda asszony, e városunkban** időző elismert nevelő művésznő, mulikori felsikert előadása után ismét próbára teszi városunknak a szép iránti érzékét. Ma, szombaton a helybeli dalár-egylet helyiségében bucsú előadást tart, melyre művészet pártoló közönségünk figyelmét felhívjuk.

— **Életben maradnak.** Azon német-bölyi huszár tisztesnek, ki néhány hete egy golyóval testét áttötte és lapunk mult számában említett öngyilkos korcsmárosnak, noha két lövést tett fejébe, életben maradáshoz teljes remény van, seibeik gyógyulása ezt engedi következtetni.

— **A pécs-úszóhíj eddigi kéjvonatok** e hó 27-től kezdve többé nem közlekednek, azonban az eddigi menetrend szerint és pedig indulás Pécsről 3 óra 44 percz délután, érkezéssel Úszóhíj 4 órakor délután további intézkedésig még minden vasárnap és ünnepi napon Pécsről-Úszóhíjbe egy kéjvonat fog indítani.

— **Meghívás. Tam- és Leánynevelő Intézetben** az évi zárvizsga f. é. július hó 31. napján a városháza kis-teremben fog megtartani. Midőn ezt a t. c. közönségnek tisztelettel tudomására hozni szerencsém van, egyuttal kérem: ha nevezett vizsga ünneplésy jellegű becses megjelölésével emelni szives volna. Siklóson 1879 év július hó 20-án Pammer Julianna tanítósnő.

— **Mit már régen a kir. ügyészségnek** kellett volna eszedekni, azt tette Sáhgy Vince aljárásbíró, midőn f. hó 24-én néhány lépre került atyafi följelentésére Richter János ismert zugirást és kiérdemelt finanszot elfogatta, vizsgálati fogságba helyezte, s ellene a vizsgálatot azonnal teljes erélyvel megindította. Mint halljuk ő kelme „takarékpénztári főfiskáriusnak” adta ki magát és nagyobb összeget zsarolt ki a jámbor falusiaktól.

— **Időjárás.** Megjötték vidékünkre is a jégverésekkel vegyes nyári viharos esők. Július 18-án délután jó eső áztatta városunk határát, azonban ugyanakkor az attól keletre eső Gyula pusztát, a szomszéd Szerderkény, Birján sat. határait elverte a jég, mely kivált Gyulán és Birjánban nagy kárt okozott. — Kedden reggel ismét beható esendes eső jött a megyére, mely a nyári vetések sikerültére igen áldados volt, szerdán délután sötét felhők emelkedtek nyugotról és városunkon átvonulván nagy felhőomlást okoztak, ez is jéggel járt, mely azonban csak ritka és apró szemű volt.

— **Tolnamegyei hírek.** Simon István, felső-nyéki tanító m. hó 30-án a Sió vizéből két vízbehulló gyermek életét menté. — Összesen már hét embert mentett meg a haláltól. — Özevgy Varga Istvánné, kicsepott falusi bábát a szolgabíró elfogatta, mert a gyermekelhajtás büntetésének rendszeres gyakorlatáról vádoltatik, hírlík, hogy háromszázát is meghaladja az általa kioltott fiatal élet, azután mégis azon török fejűket a vidék viszonyaival egészen ismeretlen fővárosi orvosok és elméleti statisztikusok, hogy miért nem szaporább a magyar faj? — Pedig ha a szolgabírák erélyesen utána járnának a falusi bábák és kurukszlónók tielmeinek, csak úgy szaporodnék a magyar is, mint akár a zsidó, de a szolgabíráknak legkisebb gondjuk is nagyobb ennél, mert ez nem hoz semmit a konyhára. — Azután nem akadékoskodjék senki, hogy rámutatunk a fekélyes sebre, mert ha elteköljük azt, nem csak meg nem gyógyul magától, hanem még inkább elfenszedik. — A szegedi szintársulat Aradi Gerő igazgatása mellett Szegzárda jön e hó folytán. — Egy paksi ügyvéd végrehajtást szenvedett cliensének lévedében egy a végrehajtást eszközölő fővárosi collegját bottal verte el, úgy látszik, hogy kifogyott a jogból, mert erőszakhoz kellett folyamodnia.

— **Egy szegedi kisasszony jött a napokban** a fővárosba, hogy szakállát valamely híres orvos által gyökerestül kiirtassa. Mert a kisasszonynak a szeszélyes természet ébenfa-diszt növesztett viruló arczára. A szegény leány hiába beretválkozott, a sarjadzó szakal annál tömöttebben fődte el arczoskáját. Ide zarándokolt tehát, hogy búbját a tudós orvosoknak elpanaszolja s segélyüket kikérje. Több orvos azzal biztatta a leányt hogy a mily bizonyos, hogy a szakállt növeszteni nem lehet ép oly bizonyos, hogy a szakállt gyökeresen kiirtani sem lehet. Találkozott azonban egy oly kegyetlen orvos, ki azt a műtétet kezdte meg a szegény leánynon, hogy a szakállt gyökerestől s szálanként húzogatta ki. S a kis hiu, bár szikrázott a szeme a fájdalomtól s ajkából serkedezett a vér, végig ttrte volna a kegyetlen műtétet, de nagyánje, ki az orvoshoz kísérte, abban hagyatta az orvos ut szokatlan gyomlási módját s a hiu leány ellenzése dacára odahagyták az orvost.

— **Verekedés volt a zsidó-templomban** Szepes-Olaszin legutóbbi szombaton. Adott pedig okot a verekedésre a következő érdekes történetke: Szepes-Olaszi városának a pálinkamérés volt árverezés útján bérbe adandó. Korach minden áron bérbe akarta venni, de tudta, hogy a „Goldbergerben” legyőzhetlen ellenfélre fog találni; azért Korach cselhez folyamodott, hogy ellenfelének az árverésen való megjelenését megakadályozza. K. t. i. Eperjesről, hol G.-nek öreg atyja lakik, levelet írt, vagy íratott G.-nek Szepes-Olasziba, ama lesújtó hírt közölve vele, hogy atyja meghalt. Goldberger teljes hitelt adott a híreknek, és visszavonulva, egy hétig gyászolt, miattal megtörtént az árverezés. A verekedés után

G. az iránt tudakozódott Eperjesen, maradt-e atyja után valamely örökség? Mire válaszul nyerte, hogy atyja a legjobban egészségnek örvend. A csel kitudódott és okozta a verekedést K. és G. között a templomban, melynek a botokkal fölfegyverzett városi hajduk vetettek végett.

— **A fés elleni harc egyre tart** Filippopolban. A bolgár lakosság, főleg a milicz katonaság egész nagyuri kényellel verik le az utczán sétálók fejéről a fezt; így naponta átlag 40—50 fezig megy kárba. Közélebb a rendőrség falragasok által 25 rubelnyi bírság és öt napi fogság terhe alatt tiltotta meg az izetlen mulatásgot, de azért e tovább tart s a törökök, örmények és görögök csak nagy óvatossággal jelenhetnek meg nyilvánosan.

— **As ismétlő fegyvereknek gonosz** vetélytársuk támadt. A steieri osztrák fegyvergyár volt főmunka mestere és jelenlegi gyáros, Schano ugyanis oly készüléket talált föl, mely lehetővé teszi minden egy-lövetű hátultöltő fegyverre nézve, hogy minden további előkészítés nélkül csupán a tiz lövetvel ellátott készülék beillesztése által, melyet a katonaa a használatig zsebbe, vagy kenyértáskájában hordhat, alkalmi fegyverre alakíttassék át. Ez a nevezetes találmány Wernld fegyvergyáros részéről még egyszerűbb szerkezetet nyert. Hír szerint az illető készülékkel, mely Ausztriában már sikeres kísérletet állott ki, német részről is beható kísérleteket tesznek.

— **(A romok munkásai.)** Mult hét utolsó felében városzerte megindult Szegeden az elpusztult házak romjainak összetakarítása. Hangyszorgalommal dolgozik a nép; összeszedi s rakásra gyűjtögeti a lerogyott ház maradványait. A mely helyen már össze van takarítva a különféle törmelék, az udvar tisztán nyomban hozzáfognak az ideiglenes lakóhely összeállításához. Nagyon sok család él már ily önmaga által készített fabódékban. Az igaz, hogy ezek a lakások vajmi kevés kényelmet nyújtanak, de hát még is jobban érzi magát bennük a szegedi ember, mint azokban a nagy barakkokban, a hol százezrek voltak összeszűfelve.

— **Muzsika sajtószabadság.** A „Muszkij Kurjer” czimű nemrég megindult moszkvai lap azt a hírt hozta közelebb, hogy a kormány kibővítette a sajtó szabadságait. A szerkesztő egyszersmind megjegyzte, hogy a mi kormányunk mégis csak jó és nagy-lelkű. Másnap Dolgorokoff kormányzó betiltotta az újság további megjelenését „hazug közlemények miatt.”

— **A bolgár fejedelmek tagadhatlanul** „civilizációra” lesz a bolgár népek. Még európai körutja alkalmával tizenötezer frankot utalványozott magánpénztárából egy könyvtár berendezésére. Most pedig, hogy kipihente magát székelyhén, palotájában olvasótermet állított, melyben feltalálható lesz minden szlav, főleg orosz lap és a nemetek legnagyobb része. Civilizálni pedig annyiban fogja népet, hogy a könyvtárt és olvasótermet rendelkezésére bocsátja magasabb rangú hivatalnokoknak és katonatiszteknek. — Egész Bulgáriában ez ideig még ennyire nyilvános könyvtár sincs.

— **Fontos találmány.** Igen fontos találmányról beszélnek Lyonból, mely szerint a lenrostaik egészen selyemszörfi alakot, fényt s ruganyosságot adhatnak, úgy, hogy a selymet idővel még ki is szoritathja. Feltalálója a lyoni selyemgyárosoktól 3 millió frankot kért. A találmány által egy kiló lenzernéből 9 frankért egy szövetet lehet állítólág készíteni, mely 35 frank értékű selyemmel egyrangú, sőt azt sok tekintetben felülmulja. A kísérletek fényesen sikerültek, a kívánt összeget megadtak s rögtön alakult egy részvénytársulat, mely oly hirre tett szert, hogy 500 frank értékű részvényeit két nap mulva már 30 százalék felülzetéssel keresték.

— **Estélyes eszté történet a napokban** a bírúszeli felsőbb zenekadémiá zongoravizsgáján. Egy leányka ugyanis a folytonos elismeréstől biztatva, teljes önzerttel várta a díjat, de a jury ítélete után csak a harmadikat nyerte. Az ülés alatt tehát odaállt a jury elé, mondván: „Azért nem adták nekem az első díjat, mert becsületlen leány vagyok, mert...” Ingertültségben tovább nem folytathatta s hogy azután mi történt, arról hallgat a „Figuró,” annyira azonban bizonyos, hogy a díjkiosztás körül másutt is így járnak el.

— **As oroszországi szakadatlan nagy** títvészek közül kimagasló legközelebb az irkutski. — A népesebb Szibiria ezen fővárosát a kormány s a forradalmi bizottságtól, hogy czéljaira adjon félmillió rubelt, ezt nem tette és a bosszu borzalmas volt. A títvészes nagyságáról az orosz lapok a következőket jelentik: Léegett hét templom, egy épülöben lévő és a zsinagóga pedig részben; léegett továbbá: a kormányzóság épület a könyvnyomdával együtt, a törvényszék, vámbház, kerületi bíróság, a rendőri épületek, táviró és postahivatal, a kaszárnyák, a műgyetem, összes gymnasiumok, elemi iskolák, menedék és lenchezházak, gyógyszerházak, bankok, stb. A magánépületeknek alig fele áll még. Az odavesztett emberleletek száma még nincs megállapítva.

— **Szólly igazat és betörök a fejed.** A „Wandsbecker Zeitung” szerkesztője három havi börtönre lett elítelve, mert a wandsbecki városi pénztárnokot hitlen tisztviselőnek nevezte. Most, midőn bntetését már leülte, a városi pénztárnok 10,000 márká városi pénzzel kerekét oldotta.

— **Brásny Kálmán budapesti nagykereskedő** sós borszez készítménye újabb kifizetésben részesült. A székesfehérvári kiállításán ezüst érmet nyert. E hatalmas

czikk — melynek jótékony hatásáról Kosuth nagy hazánkia is elismerőleg nyilatkozott egyik levelében — kelendősege évről évre élénkebb s mindinkább nagyobb és nagyobb elterjedést nyer. — Nemcsak hazánkban, hanem Ausztriába s ennek mellékpartományaiiba, sőt külföldre is nagy mennyiségben szállítatik. — Mindenesetre örvendetes tény, hogy e hazai készítmény nem csak nálunk, hanem külföldön is elismerésben részesül.

IRODALOM.

— **A „Vasárnapi Újság”** július 13-iki száma következő tartalommal jelent meg: „Báró Wenckheim Béla” (arcképpel). — „Van a királyknak...” Költemény Jakab Ödöntől. — „Kisasszony parasztruhában.” Puskin elbeszélése; oroszból fordította Csöpey László. — „Somhegyi Ferenc” (arcképpel). — „I. Teufik, Egyptom új alkirálya” (arcképpel). — „Alekó pasa, kelet-ruméliai kormányzó” (arcképpel). — „A czirkuszi bohóc” (képpel). — „A bégum ötszáz milliója.” Verne regénye (két képpel). — „Egyveleg.” — „A székesfehérvári kiállításról” (3 képpel) Gelléri Mórtól. — „A Tisza mellől.” Karcolat. — „Apróságok Wenckheim Bélaról.” — „A világ egyik legnagyobb vasúta.” — Irodalom és művészet. Közintézetek, egyletek, stb. rendes hetirovatok. A „Vasárnapi Újság” előzetési ára negyedévre 2 ft, a „Politikai Újságok”-kal együtt 3 ft.

— **Dr. Ribáry Ferenc** „Képes világtörténet”-nek 11-ik füzeté jelent meg Mehnér Vilmos kiadónál. — Az egyidejűleg ezzel megindult Sebestyén-féle világtörténet további megjelenését Weissmann testvérek megszüntették és Mehnér Vilmossal létrejött egység szerint az eddig megjelent öt füzetet a Dr. Ribáry-féle világtörténet első öt füzetével kicserélik. — Ára egy füzetnek 30 kr.

— **A gázvilágítás.** Népszerű modorban írta Mendik Alajos. Kiadta a Franklin társulat Budapestee. Ára 60 kr. — Igen hasznos olvasmány mindazoknak, kik gázvilágítással élnek mind az azzali bánás mód, mind pedig egészségi és takarékosági szempontból.

— **A „Képes család lapok”** 20-ik füzetének tartalma: A bosszú. Beszély: Brankovics Györgytől. Velencei lovagja. Regény. Irta: Schlägel Miksa. Fordította: K. Beniczky Ir. (Folyt.) A vallomás. Elbeszélés. Passauer Vilmostól. (Folyt.) A meggyilkolt keze. Angol beszély. (Vége.) A rajtélyes imáló. Beszély: N. B.-től. Hetvennégy, hetvenöt. (A nagy Deadwood-titok története.) Irta: Bret Harte. A víz forrásáról. Kemezezy Kálmántól. IV. Napoleon Lajos. A nő keztyű. A távoli rokonok. A kiváncsiság. Fialt cigányok. A pinczében. A telefon a buvároknál. Cserebogarak estélye. A játék vége. Különfélék. Apróságok. Talányok. Képek: A játék vége. (Olaj-nyomatú külön melléklet.) IV. Napoleon Lajos. A kiváncsiság. Fialt cigányok. A pinczében. A telefon a buvároknál Cserebogarak estélye. A nő keztyű. A távoli rokonok. Solowiew. Kiadja Mehnér Vilmos (Budapest Kalap utca 4.) Ára egy füzetnek 30 kr.

— **A Föld és Népe** Hellwald Frigyes és más szerzők után írta Dr. Toldy László. — Mehnér Vilmos tevékeny könyvkiadónak eme általunk már ismertett újabb korszerű vállalatának második és harmadik füzeté jelent meg pompás műmellékletekkel és a szöveg közé nyomtatott számos illusztrációkkal, miknek haszna a földismertetésnél oly szembetűnő, hogy indokolást sem igényel. — Az egész munka 40—50 üzletben három kötetre fog terjedni és havonként 2—3 füzet jelenik meg. Melleklete lesz kedvezmények 1 frtért Magyarország legújabb felosztású falj térképe vaszóna vonva és felszerelve, ingyen mellékelül pedig 18 más térkép adatik. — Ára egy füzetnek 30 kr. és megrendelésre a helybeli könyvkereskedőhöz küldetik.

K Ö Z G A Z D A S Á G .

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete”-t létesítő bizottság ülést tartott előnke, gróf Festetics Pál lakásán. Ez ülésen jelen volt a kormány részéről, mint annak képviselője Beretvás Endre, pénzügyminiszteri osztálytanácsos. A létesítő bizottság egyhangulag elfogadta a kebeléből kiküldött albizottság és a kormány által az alapszabálytervezetnek egyes, még függöben volt szakaszaira nézve egyetértőleg történt módosításokat és egy végrehajtó bizottságot küldött ki kebeléből, hogy az a létesítendő intézet ügyét az alakuló közgyűlés napjáig vezesse. Ezen végrehajtó bizottság elsőkévé megválasztott: gr. Festetics Pál, tagjaivá: Dr. Apáthy István, Beliczey István, Bittó István, Bujánovits Sándor, Helfy Ignác, Krausz Lajos, Nagy György, Tisza László és jegyzőjévé: Végh Ignác. A létesítő bizottság végül határozatilag kimondá, hogy a létesítendő intézet alakuló közgyűlése legkésőbb folyó évi augusztus hó második felében tartassék meg, és az alakuló közgyűlés napjának ezen határidőn belül leendő kitzítését a kiküldött végrehajtó bizottságra bízta.

— Az „Anker” 1879 ik év június havi üzletkimutatása. — E hóban a társulatnál benyújtott összesen 437 bevallás 775.810 ft biztosítandó összeggel, és pedig: 305 bevallás 581.290 fttal halálre, és 132 bevallás 194.520 fttal életre.

Kiállításra lón 267 kötvény 478.068 fttal halálre, és 137 kötvény 194.635 fttal életre; összesen tehát 404 kötvény 672.703 fttal.

A havi betétel volt 117.555 ft. halálreleti díj, és 100.376 ft. betételekben, összesen: 217.921 ft.

Halálesetekért kifizetett 49.227 ft. Ez évben benyújtott 2672 bevallás, 5.688.918 fttal, és kiállított 2542 kötvény: 4.976.410 fttal, ugyanezen időben bevételt 1.355.394 ft; — halálesetekért pedig kifizetett: 288.059 forint.

A társaság működése kedettől fogva halálesetekért kifizett 8.711.711 ft. és az 1871/78-ik tülélesi társulási (Associatio) eredménye 9.648.409 ft. volt.

A német birodalmi gyűlés által elfogadott újvámok a következő idő és sorrendben lépnek életbe: 1. Életbelépek a vasár, petroleum, sőr, szeszélesztő, ezet, bor, vaj, hus, vad, szárnyasak, hal, déligyümölcs, mindennemű fűszer, méz, kávé, kakao, halikra, sajt, aszalt és befőtt gyümölcs, rizs, só, tea, és cukorra vetett vámok. 2. A harmadik felolvasás után vagyis nyolcz nap alatt életbelépnek a komló, műszerek, gépek, kocsik, fagygy,

különféle záradékok és tojásra vetett vámok. 3. Október elsejétől megvámoltnak: gabona, anis, köménymag, repecs, és mindennemű faárak. Mindazon árak, melyek a fön elősoroltak között nem találhatók, 1880. január elsejétől kezdve vámoltnak meg.

GABONA ÁRAK

a f. é. július hó 19-én tartott heti vásáron.

	I. oszt.	II. oszt.	III. oszt.
Búza 100 klg.	ft. 8.80	ft. 8.50	ft. 8.—
Kétszerez	7.60	7.20	—
Rozs	6.—	5.70	—
Árpa	5.70	5.50	—
Zab	5.70	5.60	—
Kukoricza	4.80	4.60	—
Hajdina 100 klg.	ft. 0.00		
Széna	3.00		
Szalma	1.40		

„Nyilt-tér.”

Egy szolid ifjut tanoncznak főlvesz Lill János fűszerkereskedő Pécssett a sörház utczában.

Harkányban

közel a fűrdő-helyiséghez szabad kézből eladandó egy cserepes ház melyben 4 szoba, konyha, kamara, pincze, fűlser és istálló van. — Bővebben tudakozódhatni a helyi kir. postahivatalnál, vagy D. Miholácson Schmiermud G. tulajdonosnál. (3—1)

Eladó ház.

Előnyös föltételek mellett a Báthory utczában lévő 16. számú ház

(közel a sétatérhez) szabad kézből örök áron eladó. Bővebb tudósítást a nevezett házban. (3—2)

Pécssett egy ház

a sétatér közelében szép nagy kerttel kedvező feltétel mellett szabad kézből eladandó bővebb tudósítást a kiadó hivatal ad. (1—0)

Szerkesztői úzenetek.

Császár Ödön földbirtokos urak Bajan. A harkányi fűrdőbiztos eljárása elleni panasz lehet, hogy az utolsó betűig jogosult, de valódisága iránt semmi biztosítékunk nincsen, mert sem Önt sem neve aláírását ismerni nincs szerencsénk, ez okból nem közölhetük.

Főtiszt. Epereszt urak Villányban. Fogadja köszönetünket szives figyelmeztetéséért.

M. Gy. Holyben. Proza rimkeretben. Nem adható.

Bedő kávéházi fogadók. Beke nevű bíró igenis létezik, ez pedig földink szabadszentikírát Beke János jelenben semmitől tiszbi, ki a magunk és a helybeli idős jogemberek személyesen és kitzünó tehetőségű bíróknak ismerünk.

NAGY FERENCZ laptulajdonos. HAKSCH EML. KIS JÓZSEF felelős szerkesztő. Szerkesztő társ.

Hirdetések.

Hirdetmény. 146 (3—1)

Baranyamegye Nagybarsány község összes regale jövedelmei f. 1879. évi augusztus hó 17-én délután 3 órakor Nagybarsányban a község házánál jövő 1880-ik év január hó 1-től három egymást követő évre haszonbérbe adának és pedig:

1. Nagy vendéglő mézsárszéki helyiséggel, kiküldési ár 700 ft.
  2. Község alsó végén bor-, ser és pálinka italmérsi jog helyiség nélkül, kiküldési ár 260 ft.
  3. Község felső végén bor-, ser és pálinka italmérsi jog helyiség nélkül, kiküldési ár 250 ft.
  4. Mészkelemenze bérlet mézsárszéki joggal, kiküldési ár 600 ft.
  5. Vásári bormérés 4 országos vásárban, kiküldési ár 350 ft.
  6. Vásári helypénzeszedési jog 4 országos vásárban, kiküldési ár 500 ft.
  7. Hegyári kőbánya bérlet, kiküldési ár 200 ft.
  8. Kopári kőbánya bérlet, kiküldési ár 100 ft.
  9. Vadászati jog, kiküldési ár 80 ft. Bérleti szándékozók 10%, bánatpénzt az árverés előtt letenni kötelesek, — az árverési feltételek pedig bármikor Nagy-Harsányban a körjegyzői irodában megtekinthetők.
- Nagy-Harsány 1879. évi júl hó 14-én. Mősesy Imre, Kulcsár József, bíró.

Kellemetlen szájszag
és fogfájás ellen.

Schulhof Károly Róbert
manchesteri lakos által feltalált

osztrák c-szári és magyar királyi királyi szabályozás alatt

SOPIANA-SZÁJSZESZ

Hatása:

1. A Sopiana-szájszesz a száj- és orrüregnek (fodras vagy műfogak, dohányzás vagy bármely más okból eredő) minden bűzét nyomatlanul eltávolítja.
2. Erősíti a petyhüdt foghúst és az ingó fogakat, az utóbbiaknak visszaadja természetes fehér színüket, megakadályozza a fogak kórosodását, védi a fogak zomanczatát és óvja a fogfájást.
3. A száj- és orrüreg mindennemű súlyos (skorbutikus) bántalmait gyógyítja, üdíti és pirosítja a foghúst és a nyálkahártyákat.
4. A már létező fogfájást eltávolítja, ha a fájó fog és szomszéd fog hús-pár eszpe, vízzel nem elegyített szájszeszrel megnedvesítik.
5. Diphtheritis és más torokbajoknak igen sikeres gargarizáló szer.

Megrendelések elfogadtnak: Dr. Schulhof Adolf orvos úrnál és minden gyógyszerárban Pécsen. Weisz Ferenc úrnál Mohács, Petrácz gyógyszerész úrnál Siklós, Heindhofer Róbert úrnál Zombor, Török J. gyógyszerész és Édeskúti L. úrnál Budapest, Diaballa György gyógyszer. úrnál Szekesfehérvárott. 67.116-01

Meghívás

az 1-ső pécsi betegsegélyző és temetkezési egyletnek

f. 1879. évi augusztus hó 24-én
9 órakor a „Hattyu” teremben tartandó közgyűlésére.

A közgyűlés tárgyai:

- 1-ször. Kimutatása az egyletben létező, — valamint a folyó évben szaporodott, vagy túrlésbe hozott egyleti tagoknak.
- 2-ször. Átvétele és fellivizsgálása az évi számadásoknak.
- 3-ször. Kimutatása az eszközölt segélyezések és támogatásoknak.
- 4-ször. Kimutatása a kifizetett temetkezési költségek és végkielégítéseknek.
- 5-ször. Az egyleti ügyek vezetésével megbízandó tagok újra választása.
- 6-ször. Jelentés az évközben előfordult rendkívüli esetekről.
- 7-ször. Ajánlat az elhalt tagok eltemetését illetőleg.

Tallian Károly
elnök.

(3-2)

Szénsavas (Soda) víz

Sifonokban a legegészségesebb és leghűsítőbb ital. 1 Sifon 5 kr.

Jó házbeli gyermekek

teljes ellátást, a zongora és énekben, valamint a francia, német és magyar nyelvben

alapos oktatást

nyerhetnek

Schach Szidonia főkantornénál
az izr. községében Pécsen.

(3-1)

Eladó ház.

Belváros, Kis-Flórián-utca
11-ik szám alatt lévő ház (alkalmas kocsimának) igen szép kerttel, kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó vagy bérbé adó. Értekezhetni az iránt Siklós-utca 29. szám alatt a tulajdonosnál.

Ajánlkozás.

Reáliskolát végzett fiatal ember ajánlkozik

nevelőnek

vidéki vagy városi családhoz.

Szíves megkeresések Borsos Istvánhoz Botykába, u. p. Szt.-Lőrincz küldendők.

Hermann és Piernikarski
Pécsen, Ferenciek-utca 4. sz.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
képviselősége.

Ajánlják kézi és járgányos cséplőgépeket, kútnő és küllőféle szerkezettű gabarostát, konkótszítókat (Trieur), sorvetőgépeket és mindennemű gépeket és eszközöket. — továbbá gabona és liszteszákákat, vízmentes ponyvákat, gépszjakát, belga kocsikénőcsőt, gépolajt s. a. t., az eredeti gyári árak és legelőnyösebb feltételek mellett.

Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

Hirdetmény.

A „PÉCSI TAKARÉKPÉNZTÁR” részéről, hivatkozással a f. évi május 15-én kelt hirdetményére ezennel közhirre tétetik, hogy

minden régiebb **ugy újjonnan** kiadandó **jelzalog kölcsönei** után is jövő 1880-ik évi Január 1-től kezdve további intézkedésig a kamatláb

7% tolira szállítattott le.

Kelt Pécsen 1879-ik évi július 10-én tartott igazgatósági ülésből.

A pécsi takarékpénztár igazgatósága.

143. (4-2)

Árverési hirdetmény.

Siklós nagyközség Előjárósága által közhirre tétetik, hogy a siklói község tulajdonához tartozó mindennemű kisebb királyi haszonvételek u. m. a „Pelikánhoz” címzett és a vendéglős lakásán kívül egy ebédlőből, egy kávéházból — egy nagy tánczteremből — egy csapszékéből — egy konyhából — hét szállószobából álló nagy vendéglőépület hozzá tartozó tégas udvarral és kerttel, valamint a bor, sör és pálinka mérési joggal — továbbá a bárány vendéglő épület szinte bor-, sör- és pálinka mérési joggal — ezenkívül tizenhat bor- és pálinka mérési — négy sörmérési és két pálinka mérési állomás — valamint az országos és hetivásárok alkalmával a helypénzszedés — úgy a zohányai kőbányánál a mészégetés — bor- és pálinka mérés 1880. év április hó 24 től számított 1882. év december hó 31 ig éjjeligi árverés útján a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe ki fognak adni és az árverés megtartására **1879. évi augusztus hó 26-nak délelőtti 9 óráj** és a következő napok — Siklóson a város házához kitézettek.

Mikorra a haszonbérletni kívánók oly értesítéssel hivatnak meg; hogy az árverési feltételeket a siklói jegyzői hivatalnál megtekinthetik.

Siklós, július hó 17-én 1879.

Pintér János, Kossa Gábor,
jegyző. h. bíró.

Örök eladási hirdetmény.

A pécsvárad kir. Egyetem alap. urodalom tulajdonát képező, s Pécsvárad nagyközség határában fekvő következő földek, és pedig:

3410 telekkönyvi szám alatti kert a zsidó temetőnél	464 □ öl
2598 telekkönyvi szám alatti fejehegy szántóföld	1380 □ öl
2718 telekkönyvi szám alatti fejehegy szántóföld	1486 □ öl
3203 telekkönyvi szám alatti szűrűskert	1182 □ öl

A nagyméltóságú vallás és közoktatási m. kir. miniszterium f. é. 85 sz. engedélye alapján zárt ajánlati versenynyel egybekötött nyilvános árverés útján fognak a legtöbbet ígérőnek örök áron eladatni.

A zárt ajánlatok a pécsvárad, közalapítványi számtartószághoz ezmeve, az ajánlott összeg utáni 20% bántópenz mellettel minden egyes birtok részre külön adandók be f. évi augusztus hó 3. délelőtti 9 óráig.

A nyilvános árverés folyó évi augusztus hó 3-án délelőtti 10 órakor fog a pécsvárad számtartószághoz hivatalos megartatni, hol az eladási feltételek is a hivatalos órákban betekinhetők.

Utó, vagy a feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Pécsvárad 1879. július 8-án.

Sziberth. **Sey Ferenc.**
ellenőr. számtartó

Árverési hirdetés.

Mágoesi kir. vallás alapítványi urodalom által közhirre tétetik, miként a mágoesi urodalomhoz tartozó nagyvendéglővel való csárdakkal a jeni falusi szesz italmérési jog lityoki csárdával, valamint a mágoesi országos és heti vásárjog, helypénz beszedési jog **1879. évi december utolsó napjától** 3 évre nyilvános árverés útján haszonbérbe fognak adni. Az árverés **1879. év július hó 30-án** fog a mágoesi urodalmi hivatalos irodahelyiségben **delelőtti 10 órakor** megtartatni. Zárt ajánlatok is elfogadtnak, ha azok a kellő módon vannak felszerelve, és világosan ki van téve, hogy az árverési feltételek előttük ismeretsek és azt mindenképpen elfogadják; a zárt ajánlatok csak **1879. évi július 29-ig delután 5 óráig** fognak elfogadhatni, a későbbben érkezők felbontatlanul fognak visszautasítottatni. Utóajánlatok semmi szin alatt el nem fogadtnak.

Kelt Mágoeson, 1879. július 7.

Mágoesi kir. alapítványi **tisztartó**

138 (2-2)

Ingatlanok eladása.

Több pécsi lakház, gőz- és vízimalmok és egy 150 holdból álló kellő épületekkel és fundus-instructussal ellátott, közvetlen Pécs mellett fekvő pusztá, legelőnyösebb feltételek mellett eladandók.

Bővebb tudósítást adnak az alulírottak a hol úgy vevő mint eladási megbízások elfogadtnak.

Hermann és Piernikarski,
ügynöki és bizományi iüzlete
Pécsen, ferenciek-utca 4. szám.

122 (5-0)

Strobl, Baris és Kollerich
gazdasági gépgyára

BUDAPESTEN,
IX. kerület, nyúl-utca 15. és 17. szám

ajánlja legjobb szerkezetű cséplő gépeit járgány és gőzerőre, elismert jó rostáit, ekéit, cservágóit, szecs kavágóit, répvágóit, kukorica-morzsolóit, szoró vető gépeit, széna és szalma-sajtóit, bor-sajtóit, szőlő zuzóit, u. m.: mindennemű gazdasági gépeket és eszközöket a legutányosabb áron.

Raktár szinte Kollerich Pál és fia úrnál IV. ker. Aldunator 14. szám alatt is létezik.

(4-2)

BROGLE J. & MÜLLER gép- és rostalemez-gyárosok

Budapest, Margit-híd közelében,

ajánlják a már közelgő időnyre honunk több gazdasági kiállításán versenyképességért első díjjal jutalmazott s javított **Trieur-jeiket** váltható porszítákkal, konkólyt, búkköny, zabot stb. választó rosta), mely gépek szaporá és tiszta munka-eredménye minden más afféle gyártmánynyal versenybe, valamint **Tisztító-rosták** Backer mintájára. Rostáink az elismert legjobb, Backer rendszere szerint készítik, az eredetivel semmiben sem térnek el, s ennél fogva munka-eredményük is azonos marad az eredetivel.

Ajánlják továbbá tisztító-rostákhoz és cséplőgépekhez való rostalemezeket mindennemű minta és nagyság szerint, a legutányosabb áron. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

A közüti lövönatu vaspálya a gyárig közlekedik

113. (10-6)

PIRNITZER ALAJOS
mezőgazdasági géppraktikar és JAVÍTÓ MŰHELY
nádor-utca 46.
BUDAPEST

vezér ügynöke az 1770-ben alapított gépgyárnak **C. H. BURRELL & SONS THETFORDBAN ANGLIA**

Az egyesített cséplőgépek feltalálói, ajánlja ezen gyár felülmulhatlan oozmozdonyait és oozcséplőit, nem különben mindennemű mezőgazdasági gépeit a legutányosabb áron és kedvező feltételek mellett.

Képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

(Bizonyítvány.) Az öntől vett Burrell-féle gőzcséplő készlettel igen megvagyok elégedve, valamennyi eddig is ismert gyártmány elé helyesem, s nem mulasztatom el önnek eziránt teljes elismerésemet kifejezni.

Déva, 1878. augusztus 10. **Lázár Lajos.**

90 (12-10)

Pályázat. (3-2)

Lancsuki körjegyzői hivatalnál f. évi augusztus hó 1-ével egy **segédi állomás**

jön üresedésbe. Pályázótól megkivántatik solid magaviselet, magyar és német nyelvnek szó és írásbani tökéletes bírása.

Bővebben értekezhetni levélben.

Steiner Adolf szállodája
István főherczeghez

Budapesten a Ferencz-József-téren első rendű és legjobb hirti szálloda a gőzhajók kikötőjének közvetlen közelében, a legdiszesebb és a legsűrűbb forgalmu városrészben szolgáltat igen kényelmesen rendezett szobákat 70 krtól felfelé, — szolgálat külön nem számítatik fel, elismert jelességi konyhája és pincezje a legpontosabb szolgálat mellett igen mérsékelt áru. — Arnyas természetes kert és kávéterem a szállodában kinálkozik. Haviszobák megegyezés szerint. — A nagy terem lakodalnak, táncz és más vigalmak és ünnepélyek részére mérsékelt áron számítatik.

85 (12-11)

BILINI
savanyuviz.

Nagymérvű szén-savas szikeny tartalmánál fogva (10000 súly részletben 33.6339) minden németföldi savanyuvizek között határozottan az első helyet foglalja el, s kútnő hatással bír a vérnek lugany savítására, sikeresen működik a gyomorégés, gyomorgöres, gyomorhurut, az ugynevezett hugasav, diátheze, főveny, hügy és vesekövek ellen; hasznos szolgálatot tesz a közsvény, idült csuz, idült hólyag- és tüdőhurut, epekövesülést, máj elzsirosodás, nyálkás aranyér és görvélykór ellen, mint azt **Billoth, Dittel, Ultzmann, Ivanchich** stb. tanárok sokszor eléggé elismerték. **De mint feltristító s kellemes ital is, bor és czukorral, vagy gyümölcs-szörppel keverve napról-napra nagyobb tért foglal el a bilini savanyuviz.**

Főraktár: Édeskuty I.
magyar királyi udvari ásvány-viz-szállítónál
Budapest, Erzsébettér 7. sz.

Kapható minden gyógytárban és fűszerkereskedésben, ugyszintén vendéglőkben is. 92. (12-9)

Cséplő-gépeket szeg rendszerre 1, 2, 3 és 4 vonó marha erőre, szalmaszoróval, szita és tisztító szerkezettel faállványon, vagy egészen vashól; legújabb tartós kiállításban jutányos áron Bács és Pestre vitelbér mentesen és a gépek hibátlanágérti jótállás mellett szállít.

Trieur-eket, gazmag elválasztó gépeket szállít

Ph. Mayfarth és társa gépgyára Majnai Frankfurtban.
Megbízható erélyes ügynökök kerestetnek.

83, (13-10)